

Forvaltningsret – sagsbehandling

Kap. 1 – De forvaltningsretlige sagsbehandlingsregler

4. Love og uskrevne regler (s. 19):

Forvaltningsloven:

- Lovens anvendelsesområde:
 - Hele den offentlige forvaltning, jf. FVL § 1, stk. 1.
 - Loven finder anvendelse på al virksomhed, der udøves af myndigheder inden for den offentlige forvaltning, jf. FVL § 2. FVL gælder kun for bestemte sagsgrupper (afgørelsessager mv.).
 - Selvejende institutioner: loven gælder for sådanne, for så vidt at de er oprettet ved lov eller i henhold til lov, jf. FVL § 1, stk. 2, nr. 1. Det samme gælder selvejende institutioner, der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol, jf. FVL § 1, stk. 2, nr. 2.
 - Kommunale fællesskaber: der løser kommunale opgaver, og som skal godkendes efter KMSL § 60 er omfattet.
 - Uden for loven: domstolene, FT med dertil knyttede organer som Rigsrevisionen og FOB. Endvidere falder som HR andre institutioner og foreninger organiseret på privatretligt grundlag, selvom disse udøver virksomhed, der kan karakteriseres som forvaltning i materiel forstand.
- Afgørelsessager:
 - HR: loven gælder for behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed (afgørelsessager), jf. FVL § 2.
 - Afgørelsesbegrebet: konkrete forvaltningsakter samt mere generelle retsakter (forskrifter og visse planer).
 - En afgørelse i FVL's forstand svarer til den klassiske forvaltningsakt.
 - Inden for begrebet:
 - Afgrænsning eks. Se s. 23.
 - Beslutninger, der har den enkelte ansatte som adressat og indebærer et indgrebet, f.eks. flytning, hvis de er begrundet i den pågældendes individuelle forhold.
 - Afvisning af at tage en sag under realitetsbehandling.
 - Afslag på aktindsigt efter FVL eller OFL.
 - Uden for begrebet:
 - Udtalelser eller indstillinger til en anden forvaltningsmyndighed.
 - Forvaltningsmyndighedens procesledende beslutninger.
 - I nogle tilfælde, er beslutninger om udstedelse af konkrete tjenestebefalinger ikke omfattet af reglerne i FVL, som tillægger parten rettigheder.
 - Beslutning om at behandle en sag.
 - Sagsbehandlingen i forbindelse med faktisk forvaltningsvirksomhed (f.eks. undervisning og rådgivning).

- = Når en myndighed inden for sin saglige eller stedlige kompetence yderligere vil være undergivet kompetencebegrænsninger i visse eller i alle sager, således at den på det pågældende område kun kan varetage visse bestemte funktioner.
- Typer:
 - o Godkendelse (f.eks. tilsynsmyndigheden).
 - o Rekursmyndigheden.
- Funktionel kompetence: beskriver også det forhold, at en myndighed er underkastet den særlige begrænsning i sine funktioner, at den ikke kan træffe afgørelse vedr. alle aspekter af de sager, den behandler.

4. Afgørelse af kompetencespørgsmål (s. 48):

- Tvivl om en myndigheds kompetence: spørgsmålet afgøres som HR i første omgang af den pågældende myndighed selv med mulighed for at få afgørelsen efterprøvet af højere administrativ myndighed eller af domstolene.
- Lovgivning: Inden for nogle områder, hvor sådanne kompetencetvister opstår, har lovgivningen opstillet særlige regler for deres løsning.
- Ingen lovgivning: der må træffes afgørelse i kompetencespørgsmål, hvorom der ikke er enighed, af en overordnet myndighed, såfremt de myndigheder, mellem hvilke uenigheden består, henhører under samme overordnede myndighed. Er dette ikke tilfældet, må sådanne spørgsmål afgøres af domstolene.

5. Delegation (s. 50):

Indledning:

- = det forhold, at en myndighed overlader sin kompetence til en anden myndighed eller evt. til en privat person eller organisation.
- Originær kompetencefastlæggelse = fastlæggelse af forvaltningsmyndighedernes kompetence, som sker direkte ved GRL eller ved lov. Dette er ikke delegation.
- Når LGM har fastlagt en kompetencefordeling, er de forvaltningsmyndigheder, som har fået en kompetence tillagt, pligtige at varetage de pågældende opgaver. Myndighederne er bundet og kan ikke uden videre overdrage opgaverne til andre normalt underordnede myndigheder, medmindre det må antages, at LGM har accepteret en sådan delegation, hvilket må fremgå af forarbejderne.
- Lovbestemmelser, som placerer kompetencen hos vedkommende minister, indeholder ikke nogen bindende forudsætning, som forhindrer, at udøvelsen af kompetencen overlades til andre myndigheder, herunder til direktorater og styrelser.
- Bekendtgørelse: kundgørelse i Lovtidende. Hvor kundgørelse ikke sker, bør en delegation i hvert fald bekendtgøres for den personkreds, som spørgsmålet særligt vedrører.

Intern delegation (s. 53):

- = de tilfælde, hvor chefen for den myndighed, der har kompetence, overlader afgørelser til en af sine underordnede inden for myndigheden. Dækker også over de tilfælde, hvor den kompetente myndighed er kollegialt sammensat, når denne overfører kompetence til underudvalg, en enkeltperson eller sit sekretariat.
- Rekurs: Der er ikke adgang til at påklage afgørelsen til chefen for myndigheden eller til det kollegiale organ.

- Inhabilitet: den, der er inhabil i forhold til en sag, må ikke træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag, jf. FVL § 3, stk. 3.
- Inhabilitet kan foreligge i alle tilfælde, hvor den pågældendes medvirken kan påvirke afgørelsens resultat.
- Vurdering: det må indgå, at inhabilitetsreglerne ikke blot tilsigter at sikre, at den enkelte afgørelse ikke bliver påvirket af uvedkommende hensyn, men også at styrke tilliden til forvaltningsmyndigheden upartiskhed (tillidssynspunktet).

a) Personlig interesse (s. 89):

- Konkret vurdering: om interessen har en sådan karakter og styrke at den kan bevirke inhabilitet.
- Økonomiske interesser:
 - o Må være af et sådant omfang, at der er risiko for, at den vil påvirke hans stillingtagen.
 - o Indirekte økonomiske interesser: kommunalbestyrelsesmedlemmer ejer aktier. Se s. 90 n.
- Stillinger: ved ændringer i den administrative struktur, som medfører oprettelse af en stilling, som et medlem af det kompetente organ selv overvejer at søge.
- Politiske holdninger eller ideelt betonedede interesser: vil normalt ikke have karakter af en sådan særlig personlig interesse, som kan medføre inhabilitet.
- Medlemskab af foreninger: afskærer ikke den pågældende fra at deltage i sager om tilskud til de nævnte formål.
- Repræsentant: FVL § 3, stk. 1, nr. 1 omfatter også den, der aktuelt er eller tidligere har været repræsentant for nogen med en sådan interesse. Det kræves dog, at repræsentationsforholdet består eller har bestået i samme sag.
- Gaver: FOB: personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, har en pligt til at undlade at modtage begunstigelser, som er væsentlig mere vidtrækkende end kutymen i rent private forretningsforhold.

b) Slægtskab mv. (s. 95):

- Inhabilitet, hvis vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller andre nærstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse, jf. FVL § 3, stk. 1, nr. 2.
- Nærstående = bl.a. faste samlivsforhold og plejeforhold.
- Venskab: dette kan henføres under FVL § 3, stk. 1, nr. 5.
- Tvivl: afvejning ud fra den tilgrundliggende interesses karakter og nærhedsgraden af slægtskab mv.

c) Private ansættelsesforhold, tilknytning til foreninger mv. (s. 97):

- Inhabilitet, når vedkommende deltager i ledelsen af eller i øvrigt har en nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald.
- Ansatte:

Kap. 5 – Forvaltningsmyndighedens sagsforberedelse

1. Forberedelsens tilrettelæggelse og omfang (s. 145):

- Det retlige materiale: består i de for afgørelsen relevante retsregler.
- Det faktiske materiale: kan tilvejebringes gennem oplysninger, som myndigheden selv sidder inde med, eller som kommer udefra.

Undersøgelsesprincippet (s. 145):

- Vs. Forhandlingsprincip: Retsplejen. Sagens parter er selv ansvarlige for tilvejebringelse af processtoffet.
- Undersøgelsesprincippet (officialprincippet): ansvaret for, at de nødvendige oplysninger foreligger, og de nødvendige undersøgelser foretages, påhviler som HR forvaltningen. Dette er UDGP for forvaltningen.
- Er udtryk for en almindelig retsgrundsætning (der kun kan fraviges med lovhjemmel).
- FOB's praksis bygger også på undersøgelsesprincippet.
- Risikoen for mangelfuld sagsoplysning påhviler det offentlige.
- Omfatter både afgørelsens faktiske og retlige grundlag. Dvs. der er pligt til at inddrage administrativ praksis.

Hvilke oplysninger er nødvendige? (s. 148):

- Lovgivningen eller administrative forskrifter: opregner ofte, hvilke oplysninger der kræves, og hvem der har pligt til at fremskaffe dem.
- Ingen regler: det følger af undersøgelsesprincippet, at myndigheden selv afgør, hvilke oplysninger og undersøgelser den anser for at være nødvendige.

Hvor langt skal undersøgelsen strække? (s. 149):

- Myndigheden må ikke træffe afgørelse på grundlag af et utilstrækkeligt materiale. Formålet med forberedelsen er at nå til den materielt rigtige afgørelse.
- Krav: en sag oplyses og undersøges så langt, som det er nødvendigt i det enkelte tilfælde for at træffe en materielt lovlig og rigtig afgørelse. Dette forudsætter at alle relevante forhold er belyst, og at oplysningerne er pålidelige.
- Tvivl: tvivlen skal søges afklaret.
- Anonyme oplysninger: enten udelades eller søges nærmere bestyrket.
- Omfanget: heri indgår forskellige momenter.
- Proportionalitetsprincippet: jo vigtigere og mere indgribende betydning, afgørelsen vil have for samfundet eller den enkelte borger, desto mere omfattende undersøgelser kan der være grund til at foretage.
- Foreløbig afgørelse:
 - o hvor lovgivningen anvender dette begreb, er det et fortolkningsspørgsmål, om det hermed er angivet, at der ud over en fravigelse af kompetencereglerne tillige i første omgang kan ske en vis afsvækkelse af sagsforberedelsens omfang. Dette vil ofte være tilfældet.
 - o Også i andre tilfælde end de udtrykkeligt lovhjemlede må der kunne træffes en foreløbig afgørelse på et mere summarisk grundlag, når der foreligger en nødretslignende situation.